THEMA

ONDERZOEKSVRAAG

OPEN VRAGEN

VERHALEN

MAKEN

OVERDRAGEN

KERNDOELEN

LESONTWERPEN

Lesontwerpen met Cultuurbouwstenen

1 Thema onderzoek met Cultuurbouwstenen

Elk thema is geschikt
Hou het thema zo klein mogelijk. Thema's die uit meerdere onderwerpen bestaan (ridders en kastelen) maken het onderzoek troebel.

Thema onderzoek aan de hand van de Cultuurbouwstenen (associatieve fase)
Schrijf, of teken, alles op wat er in je opkomt. Door zo vrij mogelijk te denken geef je het thema ruimte. Gebruik internet voor extra info (Wikipedia van Dale) en beeldmateriaal. Kies wat jouw interesse heeft. Kinderen voelen feilloos aan of jij zelf zin hebt in de les. (Voorkom ten alle tijde de vraag 'mag dat ook')

Op basis van jouw vindingen formuleer je de centrale onderzoeksvraag
Gebruik daarvoor de cultuurbouwsteen ZIJN.

Ordenen
Bekijk je woordweb en onderzoek gegevens op samenhang. Cluster gegevens rond je onderzoeksvraag. Hou het klein! In deze fase noteer je ook vragen waar je zelf geen antwoord op hebt. Dat zijn de open vragen waar je de kinderen in betrekt.

De verhalende context
Ga op zoek naar verhalen met betrekking tot je thema en onderzoeksvraag. Denk daarbij aan gebeurtenissen, personen of objecten die een rol hebben gespeeld binnen het thema. Verzamel beeldmateriaal. Kinderen kijken graag mee en komen vaak met vragen die je direct kan gebruiken.

De maakopdracht
Bedenk een maak -of doe- opdracht waarbij de kinderen het thema op eigen wijze kunnen onderzoeken. Hou de opdracht eenvoudig en geef ze materiaal waarmee ze zelf kunnen experimenteren.

Vervolglessen
Je eerste woordweb heeft vaak materiaal voor meerdere lessen opgeleverd. Na je eerste les kan je in dat woordweb vaak verdiepend materiaal vinden voor een vervolg les.

Algemene tips
- Hou je onderzoek klein.
- Probeer alles wat je hebt ontdekt weg te geven in de les. Dat voorkomt dat je vragen gaat stellen waarop je zelf het antwoord weet.
- Alles wat je niet te weten bent gekomen is de moeite waard om met de kinderen te bevragen.
- Wees dom :-)

2 Lesontwerpen

Ontwerp aan de hand van het thema onderzoek een les die is opgebouwd uit drie onderdelen:

1 Het Verhaal
Het verhaal is de start van de les. In verhalen krijgen thema's context van tijd, plaats en handeling. Met een verhaal heb je meteen aandacht en geef je de mogelijkheid om open vragen te stellen. Het verhaal kan je vormgeven aan de hand van verschillende manieren:
- afbeeldingen
- artefacten
- theater
- muziek
- een proef
-

2 Maken
Maken vertraagd. Maken is een manier om je vanuit eigen onderzoek te verbinden aan een thema. Maken mag in samenwerking of alleen.
- zorg voor eenvoudige materiaal dat met de handen zoveel mogelijk zelf kan worden gevormd
-

3 Presenteren en Reflecteren
Presenteren en Reflecteren is een wezenlijk onderdeel van het maakproces. Tijdens het presenteren en beschrijven van het proces gebruikt de maker taal als middel om het werk te verduidelijken.

Zijn
De belangrijkste vraag over het thema. Begin met je eigen associaties en schrijf alles op wat er in je opkomt. Zoek ook op internet naar afbeeldingen en betekenis.

Niets
Hoe zou alles er uitzien als het thema er niet zou zijn.

Tijd en Ruimte
Hoe ziet het thema er uit in verschillende tiijden en op verschillende plekken

Patroon
Is er sprake van herhaling van het thema

Symmetrie
Komt het thema voor in verschillende toestanden.

Ordenen
Is er sprake van ordening in het thema.

Meten
Zijn er meetbare onderdelen in het thema aanwezig.

Emotie
Op welke wijze speelt emotie een rol binnen het thema